

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Απαράδεκτη λόγω αοριστίας η αγωγή εάν δεν προσδιορίζεται το ποσό της χρηματικής απαίτησης ως αντικείμενο της διαφοράς στο εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο. Η έλλειψη δεν θεραπεύεται με το υπόμνημα. Ο χαρακτηρισμός της ένδικης αγωγής ως αόριστης δεν αντίκειται στο άρθρο 20 παρ. 1 Σ ούτε στο άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΣΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ**

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 7 Φεβρουαρίου 2018, με την εξής σύνθεση : Άννα Λιγωμένου, Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος, Γεώργιος Βοΐλης, Μαρία Αθανασοπούλου, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος Πουλής, Δημήτριος Πέππας, Αγγελική Μυλωνά, Στυλιανός Λεντιδάκης, Βιργινία Σκεύη, Βασιλική Σοφianού, Δέσποινα Τζούμα, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Κωνσταντίνος Παραθύρας, Αργυρώ Μαυρομάτη, Κωνσταντίνος Κρέπης (εισηγητής) και Γεωργία Παπαναγοπούλου, Σύμβουλοι. Επίσης μετείχαν οι Σύμβουλοι Ασημίνα Σακελλαρίου, Ευαγγελία Σεραφή, Ειρήνη Κατσικέρη και Νεκταρία Δουλιανάκη, ως αναπληρωματικά μέλη. Γραμματέας η Ελένη Αυγουστόγλου.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας : Αντώνιος Νικητάκης, Επίτροπος Επικρατείας, κωλυομένης της Γενικής Επιτροπής της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Χρυσούλας Καραμαδούκη.

Για να δικάσει την από 7.10.2015 (Α.Β.Δ. 2952/26.10.2015) αίτηση αναιρέσεως του ..., κατοίκου ..., ο οποίος παραστάθηκε μετά της πληρεξουσίας δικηγόρου του Μαρίας Γαρυφαλλογιάννη (Α.Μ. 17336/Δ.Σ.Α.).

Κατά του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά του Νομικού Συμβούλου του Κράτους Νικολάου Καραγιώργη.

Με την αίτηση αυτή ο αναιρεσείων επιδιώκει να αναιρεθεί η 4344/2015 απόφαση του ΙΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Την πληρεξούσια δικηγόρο του αναιρεσείοντος, η οποία ζήτησε την παραδοχή της αιτήσεως αναιρέσεως.

Τον εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, ο οποίος ζήτησε την απόρριψη της αιτήσεως. Και

Τον Επίτροπο Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε την απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη, με παρόντα τα τακτικά μέλη που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός από τη Σύμβουλο Γεωργία Παπαναγοπούλου, που αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1968/1991.

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά το νόμο και
Αποφάσισε τα ακόλουθα:**

1. Με την αίτηση αυτή, για την άσκηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (βλ. το 847/7.2.2018 διπλότυπο είσπραξης τύπου Α της Δ.Ο.Υ. Δ' Αθηνών), ζητείται η αναίρεση της 4344/2015 αποφάσεως του ΙΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία απορρίφθηκε αγωγή του αναιρεσειόντος κατά του Ελληνικού Δημοσίου. Με την εν λόγω αγωγή του ο τότε ενάγων και ήδη αναιρεσειών είχε ζητήσει, αφενός μεν να υποχρεωθεί το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο να του καταβάλει, ως αποζημίωση κατ' άρθρο 105 του Εισ.Ν.Α.Κ., τη διαφορά σύνταξης την οποία, κατά τους ισχυρισμούς του, στερήθηκε κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2000 έως 1.7.2003, αφετέρου δε να αναγνωρισθεί ότι το Ελληνικό Δημόσιο οφείλει να του καταβάλει, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, το ποσό των 3.000,00 ευρώ.

2. Η ένδικη αίτηση αναιρέσεως ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα και, ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξετασθεί περαιτέρω ως προς το παραδεκτό και βάσιμο των προβαλλόμενων με αυτή λόγων

3. Κατά γενική αρχή του δικονομικού δικαίου, που απορρέει ιδίως από τη διάταξη του άρθρου 73 παρ. 1 εδάφ. γ' του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Κ.Δ.Δ.), κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ Α' 97), που εφαρμόζεται αναλόγως και στις αγωγές που εκδικάζονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο (άρθρο 123 του π.δ/τος 1225/1981, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3472/2006), καθώς και την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 216 παρ. 1 εδάφ. γ' του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, κάθε ένδικο βοήθημα, με το οποίο επιδιώκεται η επιδίκαση χρηματικής απαιτήσεως, ασκείται απαραδέκτως, λόγω αοριστίας, εάν δεν ορίζεται το ποσό της χρηματικής απαιτήσεως, ως αντικείμενο της διαφοράς, στο εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο (ΣτΕ 11/2010, 1/2013, πρβλ. ΑΠ 364/1998, 662/2002). Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 138 του Κ.Δ.Δ. (βλ. και άρθρο 29 παρ. 2 του π.δ/τος 1225/1981), με το υπόμνημα μπορεί να γίνει μόνο ανάπτυξη των ισχυρισμών που περιέχονται στην αγωγή και, ως εκ τούτου, το υπόμνημα δεν μπορεί να θεραπεύσει τυχόν αοριστία του εισαγωγικού δικογράφου της αγωγής (ΣτΕ 1630/2012, 528/2014).

4. Το δικάσαν Τμήμα, κατά την αναιρετικά ανέλεγκτη περί τα πράγματα κρίση του, δέχθηκε τα ακόλουθα: Με την 2051/2004 απόφαση του ΙΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ακυρώθηκε η άρνηση της συνταξιοδοτικής Διοικήσεως να εξετάσει αίτηση του τότε ενάγοντος και ήδη αναιρεσειόντος, στον οποίο είχε κανονισθεί στρατιωτική σύνταξη με βάση τον βασικό μισθό του βαθμού του Σμηνάρχου, περί αναπροσαρμογής της σύνταξής του κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2838/2000 και αναπέμφθηκε η υπόθεση στη Διοίκηση για να εξετασθεί το πρώτον από αυτήν η συνδρομή ή μη των ουσιαστικών προϋποθέσεων αναπροσαρμογής της σύνταξής του, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις. Κατόπιν έκδοσης των πρακτικών της 13^{ης}/28.2.2006 συνεδρίασης του Τριμελούς Συμβουλίου του Δικαστηρίου, με την .../3.7.2006 πράξη της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους αναπροσαρμόστηκε η σύνταξή του με βάση τον βασικό μισθό του βαθμού του Ταξίαρχου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2838/2000, όπως αντικαταστάθηκαν από 1.7.2002 με αυτές του άρθρου 37 του ν. 3016/2002, ορίστηκε δε αυτή πληρωτέα αναδρομικώς από τριετίας από την πρώτη του μήνα έκδοσής της (1.7.2003), κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 60 παρ. 1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων («ΣΚ», π.δ. 166/2000, ΦΕΚ Α' 153, και ήδη π.δ. 169/2007, ΦΕΚ Α' 210).

5. Με την από 12.7.2006 αγωγή του ο τότε ενάγων ζήτησε να υποχρεωθεί το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο να του καταβάλει, ως αποζημίωση κατ' άρθρο 105 του Εισ.Ν.Α.Κ., τη διαφορά σύνταξης την οποία στερήθηκε κατά το χρονικό διάστημα από 1.7.2000 έως 1.7.2003, στο οποίο δεν ανέτρεξαν τα οικονομικά αποτελέσματα της αναπροσαρμοσθείσας, κατά τα ανωτέρω, σύνταξής του, λόγω του τιθέμενου με τη διάταξη του άρθρου 60 παρ. 1 του ΣΚ αναδρομικού χρονικού περιορισμού. Ζήτησε, επίσης, να αναγνωρισθεί ότι το Ελληνικό Δημόσιο οφείλει να του καταβάλει, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, το ποσό των 3.000,00 ευρώ. Επιγενομένως, με το από 17.7.2009 (με αρ. πρωτ. ΕΣ 48550/28.8.2009) υπόμνημα, ο ενάγων προσδιόρισε το ποσό της αιτούμενης αποζημίωσης, για την ως άνω αιτία, σε συνολικώς 8.012,39 ευρώ και ανέλυσε τον τρόπο υπολογισμού του ποσού αυτού.

6. Το δικάσαν Τμήμα, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφασή του, έκρινε ότι η αγωγή αυτή, κατά το σκέλος με το οποίο ζητήθηκε η επιδίκαση αποζημίωσης κατ' άρθρο 105 του Εισ.Ν.Α.Κ., έπρεπε να απορριφθεί ως απαράδεκτη, λόγω αοριστίας, καθόσον δεν οριζόταν στο δικόγραφο αυτής το ποσό της αιτούμενης αποζημίωσης, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα με το από 8.4.2014 υπόμνημα του Ελληνικού Δημοσίου, η δε αοριστία αυτής (της αγωγής) δεν μπορούσε να θεραπευθεί με το καταταθέν υπόμνημα του ενάγοντος.

7. Ήδη ο αναιρεσειών ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως αυτής, προβάλλοντας ότι εσφαλμένως το δικάσαν Τμήμα απέρριψε ως απαράδεκτη την αγωγή του, λόγω αοριστίας του δικογράφου της. Υποστηρίζει, ειδικότερα, ότι η αγωγή του διαλάμβανε σαφώς συγκεκριμένο αίτημα, ότι οι όποιες ελλείψεις του δικογράφου δεν ανάγονται στο ορισμένο αυτού αλλά αποτελούν αντικείμενο απόδειξης, ότι με το από 17.7.2009 νομίμως κατατεθέν υπόμνημά του υπολόγισε επακριβώς τις αιτούμενες μισθολογικές διαφορές και, τέλος, ότι η απόρριψη της αγωγής του ως αόριστης, υπό τα δεδομένα αυτά, εχώρησε κατά παράβαση των άρθρων 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.).

8. Με βάση τα γενόμενα δεκτά στη σκέψη 3, εφόσον στο αγωγικό δικόγραφο δεν προσδιοριζόταν το ποσό της αιτούμενης αποζημίωσης, όπως συνομολογεί ο ήδη αναιρεσειών, ορθά το δικάσαν Τμήμα απέρριψε την αγωγή αυτή ως αόριστη. Η αοριστία δε αυτή δεν μπορούσε να αρθεί με την παράθεση των εν λόγω προσδιοριστικών στοιχείων της ζημίας σε υπόμνημα και, συνεπώς, απαραδέκτως εν προκειμένω επιχειρήθηκε το πρώτον με το ενώπιον του Τμήματος κατατεθέν υπόμνημα του τότε ενάγοντος να καταστεί συγκεκριμένη η ως άνω αγωγή. Εξάλλου, ο χαρακτηρισμός αγωγής, με την οποία ζητείται η επιδίκαση αποζημίωσης, χωρίς να αναφέρεται στο οικείο δικόγραφο το αιτούμενο χρηματικό ποσό, ως αόριστης, δεν αντίκειται στα άρθρα 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 της Ε.Σ.Δ.Α., γιατί οι διατάξεις αυτές δεν εμποδίζουν τον κοινό νομοθέτη να θεσπίζει δικονομικές προϋποθέσεις για το έγκυρο της ασκήσεως ενδίκων βοηθημάτων και μέσων και την πρόοδο της δίκης, εφόσον οι προϋποθέσεις αυτές συνάπτονται με τη λειτουργία των δικαστηρίων και την απονομή από αυτά της δικαιοσύνης και δεν υπερβαίνουν τα όρια, πέρα από τα οποία ισοδυναμούν με κατάλυση, άμεση ή έμμεση, του ατομικού δικαιώματος που προστατεύει η πιο πάνω συνταγματική διάταξη (ΣτΕ 3840/2009, 1630/2012). Εν προκειμένω, η απαίτηση αναφοράς στο αγωγικό δικόγραφο του ποσού της αιτούμενης αποζημίωσης δεν υπερβαίνει τα όρια αυτά.

9. Περαιτέρω, ο αναιρεσειών προβάλλει ότι και υπό την εκδοχή ότι το δικόγραφο της αγωγής ήταν πράγματι αόριστο, το δικαστήριο όφειλε, κατ' εφαρμογή

του ανακριτικού συστήματος που ισχύει στη διοικητική δίκη, να εκδώσει προδικαστική απόφαση, διατάσσοντας αποδείξεις για τον υπολογισμό του ύψους της προκληθείσας ζημίας.

10. Και ο λόγος αυτός αναιρέσεως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Τούτο δε διότι, από το άρθρο 33 του Κ.Δ.Δ. (βλ. και άρθρο 25 του π.δ/τος 1225/1981), που καθιερώνει το ανακριτικό σύστημα, δεν προκύπτει ότι το δικαστήριο της ουσίας έχει τη δυνατότητα να διατάξει αποδείξεις προκειμένου να θεραπεύσει την αοριστία του δικογράφου της αγωγής (ΣτΕ 1884/1978, 1630/2012).

11. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η ένδικη αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε, στην Αθήνα, στις 20 Ιουνίου 2018.

Η ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΡΕΠΗΣ

ANNA ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στις 19 Σεπτεμβρίου 2018.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ